

Statistik om amning 2014

Sedan 2004 har amningen minskat i Sverige, men sedan 2010 har minskningen avtagit för amning under barnets första sex månader. De regionala skillnaderna är stora i landet. Vid fyra månaders ålder ammas flest barn i Uppsala och Stockholm medan amningsfrekvensen var lägst i Gävleborg och Västmanland.

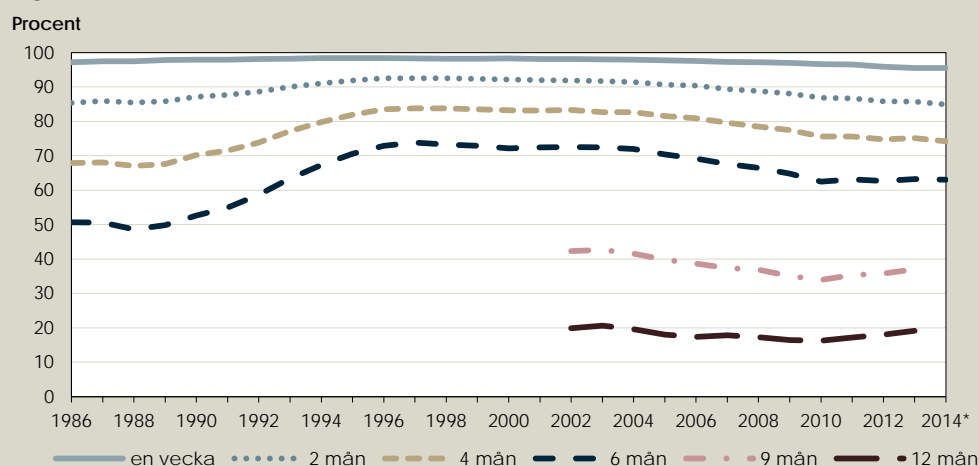
Amningsfrekvensen på samma nivå under barnets sex första månader

Amningsfrekvensen i Sverige var som högst under perioden 1995–2003 och då amrades drygt 83 procent av alla barn vid fyra månader och drygt 72 procent vid sex månader. Från 2004 och framåt har amningen minskat i Sverige, men sedan 2010 har nedgången för amning av barn som är sex månader och yngre avtagit och kurvan har planat ut. År 2014 amrades 74 procent vid fyra månader och 63 procent vid sex månader.

Amning vid nio och tolv månader har ökat något sedan 2010. Uppgifter för 2014 saknas dock på nationell nivå (figur 1).

Resultat från en registerbaserad studie från 2014 visar att det inte finns någon tydlig trend att minskningen av amning över tid varit mer uttalad inom någon särskild grupp av mammor. Bland annat studerades variabler som moderns utbildning, inkomst och födelseland [1].

Figur 1. Enbart och delvis ammade barn födda 1986–2014

*Skattat värde för riket 2013-2014. År 2014 presenteras inga nationella data för 9 och 12 mån på grund av kvalitetsbrister

Not. Insamling av amningsuppgifter vid 9 och 12 mån startade år 2002

Källa: amningsstatistik, Socialstyrelsen

Definitioner

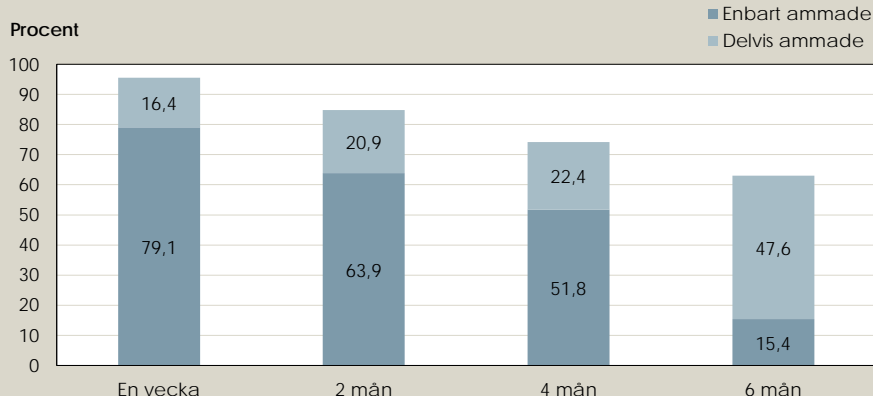
Med *enbart amning* menas barn som har fått enbart bröstmjök samt vitaminer eller läkemedel (t.ex. D-vitamin).

Med *delvis amning* avses barn som förutom bröstmjök även har fått bröstmjölsersättning, välling eller annan kost.

Drygt hälften av barnen ammas enbart vid fyra månaders ålder

Andelen barn som enbart ammas minskar och de som delvis ammas ökar då barnet blir äldre. Detta beror i de flesta fall på att tillvänjningen av kost har påbörjats eller att föräldrarna kompletterar amningen med modersmjölsersättning. Vid en veckas ålder amrades 96 procent av barnen helt eller delvis och då barnen var sex månader var andelen 63 procent (figur 2).

Figur 2. Andel enbart och delvis ammade barn efter barnets ålder, barn födda 2014

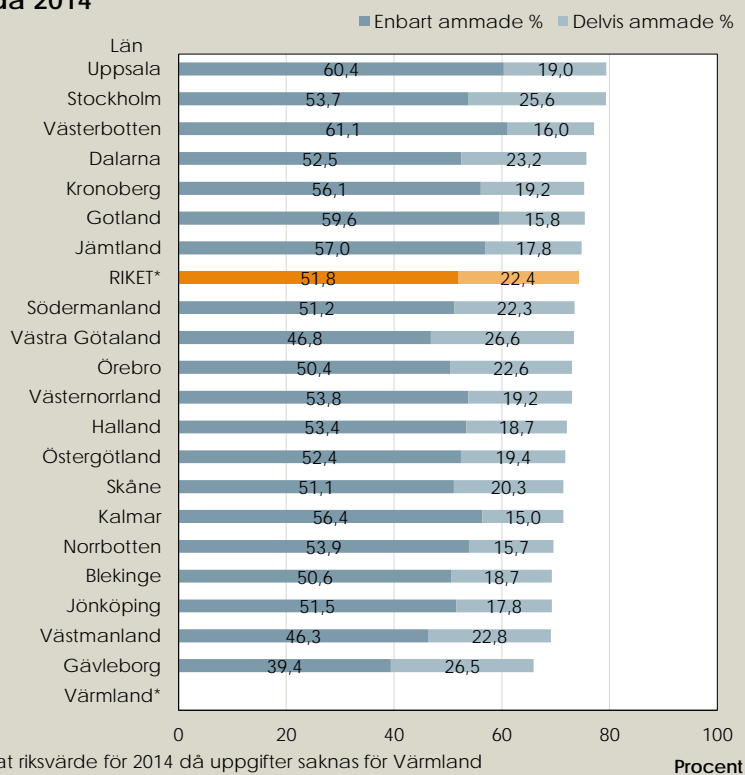
Not. Uppgifter saknas för Värmland år 2014. Skattat värde för riket
Inga nationella data presenteras år 2014 för 9 och 12 mån pga. kvalitetsbrister

Källa: amningsstatistik, Socialstyrelsen

De regionala skillnaderna är stora

Andelen enbart och delvis ammade barn vid fyra månaders ålder var högst i Uppsala och Stockholms län (79 procent). Lägst var amningsfrekvensen för denna grupp i Gävleborgs och Västmanlands län (66 respektive 69 procent). Den högsta andelen för gruppen enbart ammade barn återfinns i Västerbottens och Uppsala län (61 procent). Det kan jämföras med andelen 52 procent i landet som helhet (figur 3).

Figur 3. Andel ammade barn vid fyra månaders ålder per län, barn födda 2014

Amningsrekommendationer

Fram till 2002 rekommenderade WHO exklusiv (dvs. enbart) amning av barn fram till fyra till sex månaders ålder. Därefter ändrades rekommendationen till exklusiv amning i sex månaders ålder och därefter fortsatt amning med tilläggskost i två år eller längre (5). Sverige har ställt sig bakom rekommendationen om helamning i sex månader och därefter fortsatt amning med tilläggskost i tillräckliga mängder, gärna under första levnadsåret eller så länge föräldrar och barn vill.

Amningens hälsoeffekter

Studier visar på att amning ger hälsofördelar för både barnet och mamman. Barn som ammas verkar ha minskad risk för infektioner såsom akuta öroninflammationer, mag-tarmkatarr och allvarliga luftvägsinfektioner. Det har även visat sig att amning kan vara en skyddsfaktor för plötslig spädbarnsdöd samt övervikt och diabetes senare i livet. Även kvinnor som ammat får hälsofördelar genom en något minskad risk att insjukna i bröstcancer, äggstockscancer och typ 2-diabetes [2–6].

Om Socialstyrelsens amningsstatistik

Uppgifterna om amning kommer från barnhälsovården som når cirka 99 procent av föräldrar till nyfödda barn.

Kvalitetsanmärkning: år 2013 rapporterade landstinget Värmland inga uppgifter och Stockholm bristfälliga data. Uppsala registrerar sedan 2013 amning enligt nya barnhälsovårdsprogrammet (vid åtta månader) och har inte kvar registreringen vid nio månader. Riksvärdena är därför skattade.

År 2014 saknas data från Värmland och Stockholm då de har lämnat bristfälliga amningsuppgifter för nio och tolv månader. För Uppsala och Örebro finns ingen amningsstatistik för nio månader. Uppgifter för nio och tolv månader presenteras därför ej på riksnivå år 2014.

Referenser

1. Har sociodemografin betydelse för amningsfrekvensen? Socialstyrelsen, 2014.
2. Horta L et al. Long-term effects of breastfeeding. A systematic review. WHO, 2013.
3. Hörnell et al. Breastfeeding, introduction of other foods and effects on health: a systematic literature review for the 5th Nordic Nutrition Recommendations. Food and Nutr Research, 2013.
4. Ip et al. Breastfeeding and maternal and infant health outcomes in developed countries. Evidence Report Technology Assess. The Cochrane Collaboration Library, 2007.
5. Minska risken för plötslig spädbarnsdöd. En vägledning för hälso- och sjukvårdspersonal. Socialstyrelsen, 2014.
6. WHO U. Global Strategy for Infant Feeding & Young Child Feeding. Geneva: World Health Organization, 2003.

Mer information

Fler tabeller, diagram och annan information finns i Excel-filen.
www.socialstyrelsen.se/publikationer2016/2016-9-19

Det finns även möjlighet att göra egna sökningar i statistikdatabasen:
<http://www.socialstyrelsen.se/statistik/statistikdatabas/amning>

Kontakt:

Ellen Lundqvist (statistikfrågor)
Telefon: 075-247 30 00
E-post: ellen.lundqvist@socialstyrelsen.se

Karin Gottvall (sakkunnig)
Telefon: 075-247 30 00
E-post: karin.gottvall@socialstyrelsen.se